

медичної допомоги постраждалим внаслідок військової агресії Російської Федерації проти України» від 24 лютого 2022 № 374. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0374282-22#n11>.

4. Наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо організації надання екстреної медичної допомоги постраждалим внаслідок дії фосфорних боєприпасів» від 20 березня 2022 № 506. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0506282-22#Text>.

5. Наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про внесення зміни до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 05 лютого 2016 року № 69» від 20 березня 2022 № 508. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0352-22#Text>.

6. Наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про внесення зміни до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 24 лютого 2022 року № 374» від 20 березня 2022 № 507. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0507282-22#Text>.

7. Як працюють лікарні в умовах війни? Uhc.ua. URL: <https://uhc.org.ua/2022/06/13/yak-praciut-likarni-v-umovakh-viiny/>.

Вольська О.М.,

здобувач, ФС-22М

Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Реалізація інвестиційної діяльності комерційних банків є основою довгострокового кредитування та фондових операцій. Вона позитивно впливає на зростання обсягів інвестиційних ресурсів і як наслідок є джерелом розвитку вітчизняної економіки [2].

На початку 2022 року Україна очікувала відновлення бізнесу, налагодження діяльності банківської системи після світової пандемії. Але повномасштабне вторгнення зруйнувало очікування та стало причиною масштабної політично, військової і як наслідок економічної кризи. Все це не сприяло залученню інвестиційних ресурсів в економіку та, відповідно, спричиняє нові виклики для інвесторів.

На початку війни банківська система України стикнулася із складними перешкодами, а саме зниженням доходів населення, зниженням торговельно виручки підприємствами, зростанням частки непрацюючих кредитів, масовим звільненням працівників банків через міграцію за кордон серед жінок та загальною мобілізацією серед чоловіків

Інвестиційну діяльність комерційних банків розглядаємо в більшості випадків як вкладення коштів в цінні папери на тривалий строк, в основному, в державні облигації. За 2022 рік вкладення банків в ОВДП дещо знизилися, натомість переважно нарощувалися обсяги депозитних сертифікатів НБУ та коштів на рахунках інших банків. Разом з тим, на початок 2023 року спостерігається зростання попиту на державні цінні папери [3].

25 лютого 2022 року Постановою КМУ № 156, було прийнято рішення про здійснення державних внутрішніх запозичень в обсязі 400 млрд. грн. через випуск ОВДП «Військові облигації». Емісію ОВДП здійснює Міністерство фінансів України відповідно до його обов'язків, визначених Бюджетним кодексом України. Операції з обслуговування державного боргу, пов'язані з розміщенням ОВДП, їх погашенням і виплатою доходів за ними здійснює Національний банк України. НБУ також проводить депозитарну діяльність щодо таких цінних паперів. Особливості провадження такої депозитарної діяльності визначаються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку за погодженням із НБУ [1].

Зазначимо, що банки можуть виступати не лише в якості інвестора, а й як функціональний учасник інвестиційного процесу. Співпраця банків як фінансових посередників з інвесторами щодо мобілізації фінансових ресурсів, накопичень і заощаджень

населення відбувається з метою спрямування їх на фінансові ринки. Крім того, банківськими інвестиційними операціями вважається рух коштів клієнтів інвесторів, що мають інвестиційне призначення.

«Для придбання військових облігацій не потрібно доводити джерело походження коштів. Відповідно до Правління НБУ № 47 від 11 березня 2022 року, банки не здійснюють заходів із перевірки джерел походження коштів, передбачених Законом України «Про запобігання та протидію доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та нормативно-правовими актами НБУ, у разі проведення фінансових операцій із зарахування готівкових коштів на рахунки банків України для придбання облігацій внутрішньої державної позики «Військові облігації» [1].

За даними Мінфіна, з початку війни, завдяки розміщенню військових ОВДП, Україна залучила вже понад 55 млрд грн, близько \$114 млн і 176 млн євро. Для багатьох українців купівля облігацій — це спосіб не лише підтримати державу у скрутний час, але й зберегти свої заощадження.

За даними ПУМБ «банк отримав від приватних покупців заявки на купівлю військових ОВДП у гривні приблизно на 58,5 млн грн, ще майже на 1,4 млн у доларах та понад 213 тис. у євро. Корпоративні клієнти банку купили облігації на 142,5 млн грн.»[6]

Високі показники продажу військових облігацій фіксують і в «Альфа-Банку», клієнти якого станом на 11 травня 2022 року придбали лише через мобільний додаток Sense приблизно 224 тисячі облігацій на суму понад 219 млн грн. А з початку випуску військових облігацій клієнти Альфа-Банку Україна сумарно придбали понад 662 тис. паперів на суму приблизно 784 млн гривень. Ці кошти були спрямовані на рахунки Міністерства фінансів України для забезпечення потреб ЗСУ та безперервного забезпечення фінансових потреб держави в умовах воєнного стану» [6].

Монобанк розпочав продавати військові облігації наприкінці квітня і пропозиція мала неймовірний попит. «За 11 днів наші клієнти купили військових облігацій на 500 млн гривень» [6].

Таким чином, інвестори-фізичні особи отримують гарантований дохід від ОВДП, який не оподатковується. Оподаткування доходу інвесторів-юридичних осіб залежить від обраної системи оподаткування. Наприклад, суми доходу від ОВДП, що надійшли на рахунок юридичної особи-платника єдиного податку, підлягають оподаткуванню.

Література:

1. Горднюк О. Інвестиції в Україну під час війни. <https://everlegal.ua/investytsiyi-v-ukrayinu-pid-chas-viyny-viyskovi-obligatsiyi>
2. Гришук А. М., Шарко А. Р. Теоретичні основи інвестиційної діяльності банків. Науковий вісник НЛТУ. 2013. № 10. URL: https://nv.nltu.edu.ua/Archive/2013/23_10/190_Gry.pdf.
3. Данилишин Б. Підсумки 2022 року та завдання на 2023 рік. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/12/28/695523>
4. Нагорна О. В., Василен Ю. В. Інвестиційна діяльність як особлива сфера банківської діяльності. Ефективна економіка. 2013. № 7. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2189>.
5. Черкасова О. В. Банківська інвестиційна діяльність на вітчизняному фондовому ринку. Підприємництво і торгівля. 2019. Вип. 24. С. 51–58.
6. Як і де купити військові облігації. Мінфін. URL: <https://minfin.com.ua/ua/invest/articles/kak-i-gde-kupit-voennye-obligacii/>